

DE APPEL
ARTS CENTRE

JAARVERSLAG
2012

	3	INLEIDING
	4	TENTOONSTELLINGEN
	9	NEVENACTIVITEITEN
		Feestelijke openingsactiviteiten
		Performances
		Educatie
		Rondleidingen
		Zondagsschool
		Workshops, Seminars en Reading Groups
		Lezingen & debatten
		Filmvertoningen
		Boekpresentaties en Events
		Fundraising Events
		Prijs voor de Kunstkritiek
		Varia
	22	PUBLICATIES
	23	CURATORIAL PROGRAMME
	24	GALLERIST PROGRAMME
	25	BIBLIOTHEEK, ARCHIEF & KUNSTCOLLECTIE
	26	ALLIANTIES
	29	BESTUUR & MEDEWERKERS
	30	SUMMARY
de Appel arts centre		
www.deappel.nl		
Postbus 10764, 1001 ET Amsterdam		
de Appel arts centre Jongensschool		
Eerste Jacob van Campenstraat 59,		
Amsterdam (tot 12 mei 2012)		

Inleiding

Het jaar 2012 was een sleuteljaar voor de Appel arts centre. Na een jarenlange zoektocht werd het vorstelijke grachtenpand op de Prins Hendrikkade 142 onze nieuwe thuisbasis. De verbouwing tot een hedendaags tentoonstellingsgebouw met up to date faciliteiten werd op tijd en binnen budget gerealiseerd. Voor het eerst in het bijna veertigjarige bestaan van de Appel arts centre zijn in één gebouw verschillende ambities verenigd. Naast tentoonstellingszalen zijn een boekhandel, een bibliotheek annex archief, een horecagelegenheid en een stilletuin voor het publiek toegankelijk.

Voor een deel van het publiek werd de nieuwe locatie een hernieuwde kennismaking met het roemruchte gebouw dat ooit bekend stond als spiritueel centrum de Kosmos, nu in de gedaante van een eenentwintigste-eeuws kunstencentrum achter een typisch Amsterdamse classicistische gevel.

Het gebouw, een rijksmonument, werd in de vroege achttiende eeuw gebouwd door de tabakshandelaar Agges Scholten. De Prins Hendrikkade lag destijds aan het IJ, het centrum van de internationale handel. In de negentiende eeuw werd het pand omgedoopt tot de Zeemanshoop, sociëteit voor zeemannen. In de twintigste eeuw werd het pand in gebruik genomen door de socialistische Arbeiders Jeugd Centrale en in de jaren 1960 werden hier het poppodium Fantasio, waar onder meer Pink Floyd en Jefferson Airplane optraden, en het legendarische meditatiecentrum De Kosmos opgericht. Tot 2008 zetelde in het gebouw het Nationaal Pop Instituut.

Het pand werd ingewijd door een week lang durende festiviteiten met als apotheose de officiële inhuldiging door de toekomstige koningin Máxima.

De Appel vernieuwde niet alleen haar pand maar zorgde ook op andere fronten voor vernieuwing en uitbreiding.

Aan het kennisprogramma van de Appel arts centre werd een nieuw onderdeel toegevoegd, het Gallerist Programme, dat een training voor een functie in de for-profit kunstwereld behelst.

Het marketingplan werd in uitvoering gebracht en dit werd onder meer gemarkeerd door een nieuwe huisstijl, ontworpen door de ervaren ontwerpers van THONIK, die de opening van onze nieuwe locatie begeleidde.

In 2012 werden tevens twee initiatieven ontwikkeld om het publiek nauwer bij de activiteiten van de Appel arts centre te betrekken: de Appel Club en een benefietdiner.

Het nieuwe gebouw heeft door de gevarieerde ruimtes een geheel eigen ritme en dynamiek, die niet voorspelbaar zijn en daarom zo goed passen bij wat de Appel wil zijn: overrompend, flexibel, niet bang voor experiment noch risicomijdend. De opening kwam ook voor het kunstpubliek als geroepen ('Eindelijk is er iets open!') en na de opening van het Stedelijk in september 2012 blijft het de weg naar de Appel vinden. De ligging, op een steenworp afstand van zowel het Centraal Station als culturele centra (Scheepvaartmuseum, de OBA, Nemo en Arcam) is voor het kunstminnend publiek erg gunstig. Met bovendien een inspannende horecagelegenheid, bibliotheek en maximale openingstijden is de Appel arts centre een gastvrije, culturele must see in Amsterdam geworden.

Tentoonstellingen

Het presenteren van actuele beeldende kunst is de kernactiviteit van de Appel arts centre. In 2012 werden deze tentoonstellingen vanaf 25 mei in het nieuwe pand op de Prins Hendrikkade 142 gerealiseerd. Voorafgaand aan de grootse openingstentoonstelling *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde Wereld!*, waren er nog twee presentaties in de tijdelijke tentoonstellingsruimte op de Eerste Jacob van Campenstraat 59: de solotentoonstelling van Sven Augustijnen, *Spectres*, en de eindpresentatie van de deelnemers van het Curatorial Programme, *Three Artists Walk Into A Bar...*

Sven Augustijnen, *Spectres*

Solotentoonstelling en co-productie film

de Appel arts centre Jongensschool,
Eerste Jacob van Campenstraat 59,
Amsterdam
15 oktober - 4 maart 2012

1187 bezoekers

www.deappel.nl/publications/p/156/
www.deappel.nl/exhibitions/e/744/

Centraal in deze tentoonstelling met objecten, foto's en krantendocumentatie, stond de gelijknamige film die Augustijnen heeft gemaakt over een beladen aspect van het Europese koloniaal verleden, de moord op Patrice Lumumba in 1961 in Congo. In dit filmische essay geeft de kunstenaar een eigenzinnige kijk op de Belgische koloniale geschiedenis, een historisch tijdperk dat recent in Nederland veel aandacht kreeg naar aanleiding van het boekwerk *Congo. Een geschiedenis* van Librisprijswinnaar David van Reybrouck. De vragen die Augustijnen stelt reiken echter verder dan deze nationale gebeurtenissen. De film en het project focussen op vragen als 'Hoe gaat een land of een individu om met een koloniaal verleden?' en 'Hoe verwerkt een natie berokkend leed?', 'Hoe gaan individuen om met twijfelachtig politiek handelen, of een moreel failliet?'

De Appel realiseerde niet alleen een tentoonstelling met Sven Augustijnen maar coproduceerde tevens de film *Spectres* door het leveren van een financiële bijdrage. Naar aanleiding van de tentoonstelling verscheen het gelijknamige boek, een supplement op de film over de hoofdpersoon Ridder Jacques Brassinne de la Buisière, destijds een jonge Belgische functionaris die op de noodlottige dag in Elisabethville was. Hij heeft verschillende boeken over het onderwerp geschreven en hield zich meer dan 30 jaar bezig met wat er 'echt gebeurd is'. Het boek werpt een ander licht op de hoofdpersoon van *Spectres* die in de film zowel gids en verteller is als een symbool van een verleden dat voortdurend een schaduw werpt op het heden.

Het project *Spectres* was een samenwerking met Wiels Contemporary art centre Brussel, Kunst Halle Sankt Gallen, Marres Centre for Contemporary Culture Maastricht. De tentoonstelling was van 16 februari – 7 april 2013 in gewijzigde vorm te zien in de Malmö Konsthall Zweden.

Projecten in de openbare ruimte

de Appel arts centre
Jongensschool,
Eerste Jacob van Campenstraat 59,
Amsterdam en op locaties
13 april – 12 mei 2012
1129 bezoekers
www.threeartistswalkintoabar.com

Three Artists Walk Into A Bar...

'*Three Artists Walk Into A Bar...*' was het 'afstudeerproject' van de participanten aan het Curatorial Programme 2011-2012. Het project bestond uit een uitgebreid programma van activiteiten, performances en interventies die zich, behalve in de Appel arts centre Jongensschool, hoofdzakelijk in de openbare en de virtuele ruimte afspeelden. Het project ging uit van de ontregelende kwaliteit van humor; parallel daaraan werd gekeken naar het potentieel van kunst als kritisch instrument en middel voor de analyse van sociale, politieke en culturele urgenties. Wat begon als een grap, werd een open uitnodiging aan 70 studenten van beeldende kunst masters en postacademische programma's om nieuwe werken te maken. Hierdoor infiltreerde het curatorencollectief met zijn nieuwe collega's andere sociale omgevingen dan de veilige tentoonstellingsruimte. Pawel Kruk bijvoorbeeld stond achterin de lange rij voor de entree van het Anne Frankhuis in Amsterdam. Als hij aan de beurt was, gaf hij zijn plek op aan iemand die helemaal achteraan stond ("*1001 Trifles (After Cezary Bodzianowsky)*", 2012). Kevin Gallagher verlichtte 's nachts met discoverlichting leegstaande etalages van winkels in Amsterdam die moesten sluiten (*The Ecstasy of Absence*, 2012). Het project werd ondersteund door SKOR | Stichting Kunst en Openbare Ruimte, in het kader van de institutionele alliantie tussen SKOR en de Appel arts centre, en werd mede mogelijk gemaakt door het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK).

Curatoren:

Antonia Alampi (1983, Italië),
Katya Krupennikova (1982, Rusland),
Qinyi Lim (1981, Singapore),
Sanne Oorthuizen (1984, Nederland),
Alec Steadman (1983, Engeland),
Ivana Vaseva (1984, Macedonië)

Kunstenars:

Haseeb Ahmed, Roi Alter, Yosuke Amemiya, Arndt & Bornstück, Zayne Armstrong, Marwa Lamia Arsanios, Mercedes Azpilicueta, David Bernstein, Daniela Bershan, Clifford Borress, Mitchel Breed, Deniz Buga, Chad Burt, Crystal Z Campbell, Jaiyoung Cho, Steven Chodoriwsky, Simeon Cieslinski, Edward Clive, Edmund Cook, Valentina Desideri, Olivia Dunbar, Ingeborg Entrop, Efrat Gal, Kevin Gallagher, Ceemin Golshan, Fotini Gouseti, Yoeri Guépin, Rosie Heinrich, Maja Hodoscek, Anna Hoetjes, Andy Ingamells, Sergei Inja, Adrià Julià, Krõõt Juurak, Rei Kakiuchi, Hyemin Kim, Saebon Kim, Rachel Koolen, Pawel Kruk, Alexi Kukuljevic, Géraldine Longueville, Pernille Lonstrup, Anna Luczak, Isabel Marcos, David Maroto, Fran Meana, Toeh Meisami, Magdalena Mellin, Eden Mitsenmacher, Lara Morais, Momu & No Es, Pendar Nabipour, Aapo Nikkanen, Saskia Noor van Imhoff, Irene O'Callaghan, Anouchka Oler, Ane Østrem, Joyce Overheul, Jurgis Packevicius, Miguel Peres dos Santos, Eric Philipoz, Enrico Piras, Doris Prlic, Julia Reist, Kirsty

Roberts, Pdraig Robinson, Ducan Rodic, Nathania Rubin, Jeremiah Runnels, Vanja Smiljanic, Sarah Stein, Fraser Stewart, Marija Sujica, Witta Tjan, Diego Tonus, Sander Uitdehaag, Deniz Unal, Janneke van der Putten, Katja van Driel, Susan van Hengstum, Timmy van Zoelen, Rui Vilela, Kym Ward, Amanda Wasielewski, Jeff Weber, Christoph Westermeier, Aline Weyel, Robert Wittendorp, Mariana Zamarbide en Emile Zile.

Groepstentoonstelling samengesteld door Ann Demeester i.s.m. Markus Selg

25 mei – 23 september 2012

7731 bezoekers

www.deappel.nl/exhibitions/e/781/

Topsy Turvy, Leve de omgekeerde Wereld!

De eerste tentoonstelling in het nieuwe pand had als uitgangspunt het principe van omkering dat aan de basis ligt van het volksfeest carnaval. Na de soberheid van de vasten is carnaval het moment waarop de wereld tijdelijk op z'n kop wordt gezet en machtsverhoudingen worden omgekeerd. Net als tijdens carnaval gingen in de Appel arts centre feestvreugde en uitbundigheid (over de opening van het nieuwe Appelpand) hand in hand met sociaal-politiek commentaar en kritiek (op de gelijktijdige crisis in de kunstwereld). Carnaval en de notie van de omgekeerde wereld kwamen letterlijk en metaforisch aan bod als een uitnodiging om de wereld en de dingen vanuit een omgekeerd perspectief te zien. *De Groene Amsterdammer* wijdde – onder de noemer 'Over carnaval, kunst en revolutie' – een speciale bijlage aan de openingstentoonstelling en *Mister Motley* publiceerde gelijktijdig een themanummer over 'roes'. De Appel arts centre bracht ter gelegenheid van de opening een nummer van *The Shadowfiles* uit met als thema de metamorfose van het Appelgebouw in haar 38-jarige bestaan en de gedaantewisselingen van (haar) kunstenaars.

Kunstenaars:

Matthew Barney, Maja Borg, Spartacus Chetwynd, Melanie Bonajo, Discoteca Flaming Star, James Ensor, Melanie Gilligan, Adriana Lara, David Lloyd, Urs Lüthi, Philip Metten, Alberto de Michele, Wendelien van Oldenborgh, Helio Oiticica, Ugo Rondinone, Markus Selg, Berend Strik, Toshie Takeuchi, Eric de Vroedt, Niko de Wit, Tori Wrånes.

Allard van Hoorn, Skies over Snaefell

Site-specific project
23 mei 2012 – 31 maart 2013
www.deappel.nl/exhibitions/e/788/

De Appel arts centre geeft vanaf 2012 jaarlijks aan een kunstenaar de opdracht om een site-specifiek werk te realiseren in de centrale foyer van het pand aan de Prins Hendrikkade 142. Allard van Hoorn (1968, Nederland) was de eerste op rij. Bij de ingebruikname van ons nieuwe pand en de opening hiervan op 23 mei werd zijn semipermanente, monumentale lichtinstallatie *Skies over Snaefell* onthuld. Voor de 5 x 9 meter hoge wand in de foyer van het nieuwe gebouw ontwikkelde Van Hoorn een lichtwerk dat met behulp van 1792 LED-lampen een dynamisch portret van de IJslandse berg Snaefell in een wisselend kleurspel opriep. Snaefell is de plek waar

schrijver Jules Verne zijn reis naar het middelpunt van de aarde laat beginnen en waar de NASA haar astronauten trainde voor de eerste reis naar de maan. Door de New Age gemeenschap wordt de berg beschouwd als een van de zeven primaire energiebronnen van Moeder Aarde. Dit gegeven legde indirect een link met de geschiedenis van het pand dat in de jaren 1980 functioneerde als de 'Kosmos', een esoterisch centrum voor spirituele ontwikkeling met meditatiezaal, sauna, blotevoetendisco en veganistisch restaurant.

Speciaal voor de installatie *Skies over Snaefell* heeft Allard van Hoorn in 2013 – in het kader van een 'educatieve module' – een interactieve teken-tafel ontwikkeld waarmee het publiek zelf een legende kan maken door legendarische en mythologische figuren toe te voegen, die vervolgens in de lichtinstallatie wordt verwerkt.

De installatie werd gerealiseerd in het kader van een uniek samenwerkingsverband tussen de Appel arts centre, AkzoNobel Art Foundation en het Mondriaanfonds. Tijdens het Amsterdam Light Festival (7 december 2012 – 20 januari 2013) was de installatie tevens onderdeel van het programma.

STEM TERUG! VOTE BACK!

Groepstentoonstelling en festival samengesteld door

Huib Hays van der Werf (TAAK)

i.s.m. Ann Demeester, Sandberg
Instituut Ontwerp afdeling & Frascati.

5 oktober – 4 november

1234 bezoekers

www.deappel.nl/exhibitions/e/796/m/

Vlak na de landelijke verkiezingen op 13 september organiseerde de Appel arts centre een tentoonstelling en festival over de rol van kunst als aanjager van nieuwe ideeën en idealen en over de huidige staat van de democratie en de positie van de burger.

In samenwerking met Theater Frascati – met wie de voorbije vier jaar herhaaldelijk performance projecten werden gerealiseerd – en studenten van de ontwerp afdeling van het Sandberg Instituut werd een tentoonstelling en een dagelijks activiteitenprogramma georganiseerd. Het festival omvatte voorstellingen, debatten, documentaires, pamfletten, performances, lezingen en masterclasses waarin werd aangekaart wat (nog) de rol is van de huidige kiezersstem en welke rol kunst in het actuele politieke landschap kan spelen. Naast de tentoonstelling was de eerste verdieping van het gebouw omgetoverd in een publieke arena en think tank van de studenten aan het Sandberg Instituut, waar in het openbaar les gegeven werd rond thema's als politieke kunst, idealisme, populisme en marketing politics. Politiek geëngageerde kunstenaars als Jonas Staal en professionals als Carolien Gehrels en vormgevers als Metahaven, de Designpolitie en THONIK gingen met elkaar in debat in de publieke arena. Zie Nevenactiviteiten voor meer informatie.

Kunstenaars:

Otto Berchem, Sam Durant, Bojan Fajfric,
Klaas van Gorkum & Iratxe Jaio, Platform BK,
Roxy Movies, Jonas Staal, Yuri Veerman,
XML Architecten, The Yes Men,
Artur Zimjewski en in Frascati: Sadettin Kirmiziyüz en
Maren Bjørseth i.s.m. Toneelgroep Amsterdam,
Tim Etchells, Dries Verhoeven, Nicole Beutler,

Jetse batelaan, Tijdelijke Samenscholing, Akwasi, Wunderbaum, Melih Gençboyacı. Simone van Saarloos, Marjolijn van Heemstra en Lotte van den Berg.

Zarina Bhimji Dirk Braeckman

**Twee solotentoonstellingen
samengesteld door Ann Demeester
en co-productie film**

17 november 2012 – 31 maart 2013

2133 bezoekers

www.deappel.nl/exhibitions/e/813/

Gelijktijdig werden twee soloprojecten van de Belgische fotograaf/ filmmaker Dirk Braeckman (1958, België) en de Britse kunstenaar Zarina Bhimji (1963, Oeganda) gepresenteerd.

Op basis van de recent door ROMA Publications uitgegeven titelloze publicatie (die het midden houdt tussen een kunstenaarsboek en een catalogue raisonné) selecteerde Dirk Braeckman opnamen waarvan nog nooit eerder afdrucken waren gemaakt. De verstilde afbeeldingen in uitsluitend grijstinten zijn raadselachtige sfeerbeelden die op een schilderachtige manier zijn opgebouwd. Zo roepen verlaten ruimtes, fragmenten van een naakt of de achterkant van een hoofd suggesties op van wat er aan het beeld vooraf is gegaan of erop volgt. Centraal in de tentoonstelling stond de allereerste filminstallatie van Braeckman die hij in het kader van de tentoonstelling realiseerde. Hemony laat een monumentale kerkklok zien waarvan het geluid van het gebeier ontbreekt. Het gaat hier om de klok 'de Vrijheid' die hangt in de toren van de Oude Kerk in Amsterdam, op een steenworp afstand van de Appel arts centre.

Het kijken naar een film van Zarina Bhimji vraagt eenzelfde soort vertraging in het waarnemen als het werk van Braeckman. In *Yellow Patch* is de geschiedenis van handel en migratie tussen India en Afrika het vertrekpunt, een onderwerp dat ook in het persoonlijke leven van de kunstenaar een rol speelt. In Uganda geboren uit Indiase ouders verhuisde ze in 1974 naar Groot Brittannië. De bijzondere lichtwerking, de langzame cameravoering en de uitgesproken soundtrack geven een abstractie die tussen schilderkunst en film in hangt. Haar solopresentatie werd opgedeeld in twee delen: na *Yellow Patch* toonde de Appel arts centre van 5 februari tot 31 maart de film *Waiting* uit 2007. Deze film is geschoten in en rondom fabrieken waar sisal wordt verwerkt in Mombassa en Voi in Kenia.

De Appel realiseerde niet alleen een tentoonstelling met Zarina Bhimji maar coproduceerde tevens de film *Yellow Patch* door het leveren van een financiële bijdrage. Naar aanleiding van de tentoonstelling bracht de Appel arts centre een betaalbare poster uit van Dirk Braeckman, een gesigioneerde editie in een kleine oplage.

De tentoonstelling van Zarina Bhimji werd ondersteund door Outset Contemporary Art Fund; de filminstallatie van Dirk Braeckman werd mogelijk gemaakt door een samenwerkingsverband met de Oude Kerk.

Nevenactiviteiten

Naast het reguliere programma van tentoonstellingen wordt door de Appel arts centre een uitgebreid programma aan uiteenlopende educatieve en discursieve activiteiten aangeboden. In 2012 bestond dit programma uit verschillende 'formats': naast de feestelijke openingsactiviteiten waren er lezingen, debatten, performances, leesgroepen, seminars, conferenties, workshops, filmvertoningen, evenementen, rondleidingen, een Zondagsschool, boekpresentaties, een boekenmarkt en een benefietdiner. In aansluiting op de tentoonstellingen worden deze activiteiten in de regel in ons nieuwe pand gehouden, tenzij de aard van het evenement zich leent voor een locatie elders. Ook voert de Appel arts centre in het eigen pand een Extended Public Programme waarin een nieuw publiek met een cultureel interessegebied bereikt wordt (of de oude garde van de bezoekers opnieuw binnengehaald wordt) en een kruisbestuiving tussen verschillende culturele disciplines plaatsvindt.

4036 bezoekers

Feestelijke Openingsactiviteiten

Met de komst van HKH Máxima werd het nieuwe pand voor een geselecteerd publiek officieel ingehuldigd tijdens de Rode Loper opening. HKH Máxima maakte, behalve met het nieuwe pand, kennis met de kunstenaars van de tentoonstelling, de participanten van het Curatorial Programme en Nikki en Thomas Widdershoven (THONIK), de ontwerpers van de nieuwe huisstijl. Tijdens een voorbezichtiging voor relaties en collega-instellingen die hadden meegewerkt aan het nieuwe pand sprak de Vlaamse kunstpaus Jan Hoet de genodigden toe met de inmiddels vaak geciteerde woorden: 'Dit is een huis met een ziel!' De opening van het pand voor kunstprofessionals werd ingeluid met een lezing van Chris Dercon, directeur van de Tate Modern. 'Appelkunstenaar van het eerste uur', Ulay, sprak over de betekenis en ontwikkeling van de Appel arts centre in bijna 40 jaar, en kunstenaar Melvin Moti over het belang voor kunstenaars van nu. Tosca Niterink (van voorheen Theo & Thea) gaf op haar onvervangbare manier een blik op de heropening van het pand dat zij als Kosmos al kende, en televisiepresentatrice Andrea van Poel leverde een persoonlijk commentaar op de betekenis van een kunstencentrum op deze locatie. Tenslotte gingen de deuren met een warm onthaal open voor het echte Appelpubliek. Tijdens een afterparty voor gasten en publiek in Ludwig I, bedacht door Jessica Gysel, Femke Dekker & Bart de Baets, konden gasten en publiek genieten van DJ's EAGLEMEN, STRANGE BOUTIQUE, MR. WIX Live MODERN WITCH. 23 & 24 mei

Vanaf 12 mei was het eet- en drinklokaal MOES in het souterrain van het gebouw op de Prins Hendrikkade 142 geopend. MOES is een initiatief van Mark Jansen (voorheen DasArts) en Jan-Willem Bleeker (voorheen De Blinker). Tijdens de openingsweek en de publieksopening (met een speciale lunch voor de buurtgenoten) bood MOES de gasten van de Appel arts centre gratis appeltaart aan.

Performances

**15, 19, 20, 25, 29, 30 april,
3, 6, 7, 8, 9, 10, 11 & 12 mei**
www.threeartistswalkintoabar.com/
schedule

Als speciaal onderdeel van het eindproject *Three Artists Walk Into A Bar...* van het Curatorial Programme presenteerde het curatorencollectief The Black Swan optredens met Aapo Nikkanen; Andy Ingamelss, Julia Mariua Charlotte Reist, Jeremiah Chance Runnels met *The naïve genius does the darndest things* waarin twee kinderen (Iris Vermeulen, Luka Happe) performances uit het canon van de performancegeschiedenis (van Marina Abramovic, Yves Klein, Chris Burden, Bruce Nauman, John Baldessari en Tino Sehgal op experimentele muziek van Nieuw Amsterdam Koor opnieuw uitvoeren of op een eigen manier interpreteren.

Andere performances werden gegeven door Edmund Cook, Rachel Koolen, Kirsty Roberts, Edward Clive, Ceemin Golshan, Arndt & Bornstück, Jaiyoung Cho, Clifford Borress, David Bernstein, Nathania Rubin, Mitchel Breed, Anoucka Oler, Alexi Kukuljevic, Deniz Buga, Roi Alter, Steven Chodoriwsky, Pernille Lonstrup, Irene O'Callaghan, Marwa Arsanios, Jeff Weber, Deniz Unal & Olivia Dunbar, Adria Julia, Janneke van der Putten, Miquel Peres dos Santos, Robert Wittendorp, Haseeb Ahmed e.a..

Locaties:

Albert Heijn, AFC voetbalstadion, AY Supermarket, Radio23.0rg/III, Salto 1, Theater de Roode Bioscoop, Club Up, WORM, Het Veemtheater e.a. publieke locaties.

www.deappel.nl/dox/exhibition_
docs/91/transcript_performance_
feiko_beckers.pdf

Tijdens de OPENINGSWEEK van het nieuwe pand en de tentoonstelling *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde wereld!* en de officiële opening door HKH Máxima zorgde de kunstenaar Feiko Beckers voor een officiële openingshandeling.

Om de feestelijke hal (met het werk van Allard van Hoorn) in te wijden daalde de Noorse kunstenaar Tori Wranes op een acrobatische manier af. Ter verhoging van de feestvreugde traden in de hal de bands Über Ich, Cirque Valentin en Ahora Mazda op.

23, 24, 25, 27 meiwww.deappel.nl/exhibitions/e/789/

De Britse kunstenaar Spartacus Chetwynd, genomineerd voor de Turner Prize 2012, enceneerde intieme tête-à-tête performances in haar tentoonstellingszaal. En ook waren er majorettes die voor het gebouw passanten en genodigden fêteerden op hun kunstjes.

29 mei t/m vrijdag 1 juniwww.deappel.nl/exhibitions/e/787/

In het kader van de openingstentoonstelling coproduceerde de Appel arts centre de Amsterdamse versie van *IK WIL MIJN GELD TERUG*, een provocerende actieperformance in de vorm van een live talkradio in een rijdende bus. Hierin speelde theatermaker Eric de Vroedt, in samenwerking met het Asko | Schönberg Muziektheaterensemble en de Veemfabriek, in op de actuele crisis in de Nederlandse kunstwereld.

27 juniwww.deappel.nl/exhibitions/e/792/m/

Eveneens in het kader van *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde wereld!* vond in de Appel arts centre *Genital Panic / On Cosmetics and politics beyond Polarity* plaats. Kunstenaar Melanie Bonajo realiseerde onder deze noemer een performance in de vorm van een persconferentie. Deze performance was in uitvoering – de deelnemende dames hadden het haar van hun geslachtsdelen geveerd en zichtbaar gemaakt doordat de kruizen uit hun broeken waren geknipt – een herbeleving van de iconische performance van Valie Export uit 1977, een aanklacht tegen de passieve rol van vrouwen in de Hollywood wereld. De performance functioneerde ook als presentatie van haar boek *Spheres*, een samenwerking met Phillipe Karrer, met bijdragen van Joel Vacheron, Jaimey Hamilton en Annelies Bijvelds. Met Annelies Bijvelds (cultureel theoretica), Merel Cladder (schrijver), Kinga Kielczynska (kunstenaar) en Janneke Raaphorst (kunstenaar).

28 september t/m 7 oktober

Amsterdam Sloterdijk, Orlyplein 105
www.theaterfrascati.nl/content/niemandsland

Niemandsland van theatermaker Dries Verhoeven was een ervaringsvoorstelling in het kader van *STEM TERUG! VOTE BACK!* over de angst voor het vreemde, en de behoefte te bestaan in de blik van een ander. Vanaf Station Sloterdijk werd je meegevoerd naar onbekende gebieden en onuitgesproken gedachten.

5, 6, 7 oktober

Nieuwmarkt, Dam, Mercatorplein
www.theaterfrascati.nl/content/pleinvrees

In het kader van *STEM TERUG! VOTE BACK!* en geregisseerd door Lotte van den Berg liep in *Pleinvrees* op een plein, te midden van voorbijgangers, een man. Hij leek in zichzelf te praten, over de samenleving en verdwijnende gemeenschapszin, maar zijn vurig pleidooi was aan de kijker gericht.

16 november

In 2012 was een performanceproductie van de Appel arts centre in het buitenland te zien: *Alligators* van Ieva Misevičiūtė en Michael Portnoy, een performanceavond in de Beursschouwburg Brussel.

Educatie

De Appel wil in de brede zin bijdragen tot het aanscherpen van de algemene nieuwsgierigheid naar actuele beeldende kunst. Ze doet dit extra muros bij hoofde en bij monde van haar directeur Ann Demeester, die een prominente rol speelt in het publieke debat omtrent de waarde van beeldende kunst en die als co-presentator van het AVRO-programma *4Art* maandelijks meer dan 200.000 kijkers introduceert in de praktijk van levende kunstenaars. Intra muros ziet de Appel informatieve en educatieve activiteiten als een integraal onderdeel van het publieksprogramma en niet als een apart segment. De Appel wil niet tornen aan de complexiteit van het getoonde werk maar wil graag werken aan de overdracht van dit werk naar het publiek. Ze signaleert en presenteert nieuwe kunstvormen maar voorziet die ook van een context en stelt de bezoeker in staat – ‘empowerment’ – om op basis van de verschafte informatie en stimulerende vragen een eigen mening te vormen over kunst die meestal niet met de vertrouwde maatstaven kan worden gemeten.

De Appel zorgt voor een scala aan informatieve/ educatieve activiteiten voor volwassenen:

- Bij elke tentoonstelling wordt een tweetalig publieksboekje uitgegeven met een algemene inleidende tekst en uitleg per getoond kunstwerk. De teksten zijn toegankelijk zonder dat aan ‘dumbing down’ wordt gedaan.
- Per tentoonstelling worden minimaal twee gratis rondleidingen georganiseerd en betaalde rondleidingen op aanvraag aangeboden.
- Aan elke tentoonstelling wordt een ‘Zondagsschool’ gekoppeld, waarbij een gast uit een ander vakgebied een kunstwerk uit de tentoonstelling selecteert en samen met het publiek analyseert.

In samenwerking met externe partners organiseert de Appel arts centre projecten die volwassenen nieuwe inzichten bieden in de staat van de hedendaagse kunst.

- Kunst Nu: Gericht op de eigen primaire doelgroepen biedt de Appel arts centre samen met Witte de With Center for Contemporary Art een instapcursus hedendaagse kunst.
- Geïnspireerd op de succesvolle lezingenreeksen *The Old Brand New* en *Facing Forward* zal de Appel samen met het Stedelijk Museum, de Universiteit van Amsterdam, *Metropolis M* en wisselende andere partners één keer per vier jaar een grootschalige lezingenreeks organiseren. Verder biedt de Appel arts centre een uitgebreid kennis-programme aan kunstprofessionals om hun vakkennis verder te ontwikkelen. Dit programma omvat theoretische publicaties, expertmeetings en sinds 1994 een studieprogramma voor curatoren (Curatorial Programme). Sinds 2012 biedt de Appel arts centre eveneens het unieke Gallerist Programme aan dat aspirant-galeriehouders in een intensief trainingstraject voorbereidt op de beroepspraktijk.

17 oktober
www.discussierenkunjeleren.nl

In het kader van *STEM TERUG! VOTE BACK!* vond een debat plaats, *THE BATTLE*, geïnitieerd door Stichting Discussiëren Kun je Leren, waarin middelbare scholieren leerden hun discussievaardigheden aan te scherpen, wat in de huidige tijden waarin de politiek vraagt om debat een actueel onderwerp is. Onder leiding van Chantal Deken met een uitleg van Ann Demeester en interventies door Sander van de Pavert van Lucky TV namen 107 leerlingen van het Calland Lyceum en het Ijburg College deel aan het samen onder woorden brengen van de rol en de betekenis van kunst.

Rondleidingen

12 februari, 9 juli, 9 & 23 september

In 2012 werd in het nieuwe pand een start gemaakt met het aanbieden van publieksrondleidingen door Rian Beex, die jarenlang ervaring heeft met rondleidingen in het Stedelijk Museum. Verschillende geïnteresseerde groepen meldden zich aan. Er waren ook gratis rondleidingen door de tentoonstelling Topsy Turvy, Leve de omgekeerde Wereld! en Spectres van Sven Augustijnen door Ann Demeester en Rian Beex.

26 mei

Tijdens de openingsweek werden door een aantal experts van het nieuwe pand en door kenners van de tentoonstellingsthematiek speciale rondleidingen gegeven. Zij informeerden over de geschiedenis en het eerdere gebruik van het pand en de relatie van de kunstwerken tot carnaval. De rondleidingen werden gegeven door de architecten van het gebouw: denieuwegeneratie; medeoprichter Fantasio Willem de Ridder; conservator Amsterdam Museum Annemarie de Wildt; kunstenaar Allard van Hoorn; directeur de Appel arts centre Ann Demeester; de Appel arts centre bibliotheek en archiefbeheerder Nell Donkers en romancier Jan van Mersbergen.

29 november

Tijdens de tentoonstelling van Dirk Braeckman gaf Peter Verhelst een rondleiding met een persoonlijke toelichting op zijn werk. Peter Verhelst is de Vlaamse dichter, romancier en regisseur verbonden aan het NTGent, met wie Braeckman herhaaldelijk heeft samengewerkt.

Zondagsschool

Op de laatste dag van een tentoonstelling, de finissage, wordt een deskundige uitgenodigd om één aspect of één werk uit de tentoonstelling toe te lichten: de Zondagsschool.

12 februari

David van Reybrouck, de auteur van het alomtgeprezen boek *Congo. Een geschiedenis*, en winnaar van de Librisprijs, gaf in het kader van de tentoonstelling *Spectres* van Sven Augustijnen een lezing over de materie in zijn boek.

23 september In het kader van de tentoonstelling *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde wereld!* spraken kunstenaars Yasser Ballemans en David Bade over hun project *Inside Out* waarin ze, samen met studenten van het Instituto Buena Bista en patiënten van de psychiatrische zorginstelling Capriles, bijdroegen aan de carnaval parade op Curaçao.

4 november Curator Huib Haye van der Werf gaf op de laatste dag van *STEM TERUG! VOTE BACK!* een toelichting op de tentoonstelling.

Workshops, Seminars en Reading Groups

8, 15, 22 februari, 18 april
UvA, Nieuwe Doelenstraat 16,
Amsterdam
www.deappel.nl/exhibitions/e/774/

In samenwerking met de Universiteit van Amsterdam, Sophie Berrebi en Hendrik Folkerts, werd door Ann Demeester een serie openbare Engelstalige seminars over tentoonstellingen en curatorschap gegeven. Onder de titel *Exhibitions aren't made by machines* probeerden de openbare colleges inzicht te verschaffen in de theorie van het tentoonstellingen maken. De vier bijeenkomsten: 'THE PAST - A bumpy speedy ride through exhibition history'; 'TODAY - The silent guide: How to avoid curatorial populism?'; 'THE FUTURE of the audience - A case study' en 'THE FUTURE of the audience - met discussie volgden op de serie *Doing Modern and Contemporary Art* uit 2010-2011.

22 februari, 13 maart, 24 april, 31 mei
de Appel Jongensschool
www.deappel.nl/exhibitions/e/773/

In aansluiting op het Curatorial Programme van de Appel arts centre en het Public Programme van het Stedelijk Museum (in samenwerking met Hendrik Folkerts) werden openbare leesgroepen georganiseerd. In dit kader organiseerde het curatorencollectief The Black Swan (de Appel Curatorial Programme 11/12) *Why stay if you can go?*, een leesgroep met vier bijeenkomsten. De inhoud werd in een open dialoog vastgesteld samen met het Center for Cultural Decontamination (Belgrado, Servië), Xenia Kalpaktsoglou & Poka-Yio (XYZ Projects, Athene), Townhouse Gallery (Cairo, Egypte), Read-In, Casco – Office for Art, Design and Theory (Utrecht). Opzet was het debat over de waarde van kunst, dat destijds in Nederland heviger dan ooit werd gevoerd, in een bredere context te plaatsen en de verschillende rollen die kunst kan spelen ten tijde van sociaal-politieke omwentelingen te bespreken.

2 mei
de Appel Jongensschool

In het kader van het publieke programma van *Three Artists Walk Into A Bar...* gaven Aaron Schuster en Mladen Dolar een workshop, georganiseerd door het Sandberg Instituut | Ontwerp afdeling (Amsterdam), over taal en filosofie.

25 januari, 1, 8 februari

Doelenzaal (UB),
Universiteit van Amsterdam,
Singel 425
www.deappel.nl/exhibitions/e/771/

Lezingen & Debatten

In aansluiting op Sven Augustijnens tentoonstelling *Spectres* werden drie lezingen met discussies door de Appel arts centre georganiseerd in samenwerking met het Tropenmuseum, Marres (Centrum voor Contemporaine Cultuur, Maastricht) en Amsterdam School for Cultural Analysis (ASCA) van de Universiteit van Amsterdam (UvA): *Spectres of History: Documents in Contemporary Art*; *The Spectre as Metaphor: Looking for Postcolonial Ghosts in the Work of Jacques Derrida and Achille Mbembe*; *Memories and Spectres: Filmic Traces of the Colonial Past in the Present*. Het doel van deze avonden was het discussiëren en ideeën uitwisselen over vraagstukken die worden opgeroepen in Sven Augustijnens film *Spectres* (2011). Dit werd gekoppeld aan het toenmalige culturele en politieke debat in Nederland, met als doel beeldend kunstenaars, tentoonstellingsmakers en academici vanuit verschillende vakgebieden met elkaar in dialoog te brengen.

Sprekers:

Sven Augustijnen, Vincent Meessen, Wendelien van Oldenborgh, Vincent Vulsma, Esther Peeren, Wayne Modest, Julia Noordegraaf, Kel O'Neill & Eline Jongsma en Sarah Vanagt.

Moderatoren:

Anke Bangma, Sophie Berrebi, Ann Demeester.

13 januari, 9 februari, 8 maart,**25 april, 31 mei**

Oude Lutherse Kerk,
Singel 411, Amsterdam
www.facingforward.nl

Na de succesvolle lezingenreeksen *Right About Now: Art & Theory in the 1990s* en *Now is the Time: Art & Theory in the 21st Century*, werd in samenwerking met het Stedelijk Museum Amsterdam, de Universiteit van Amsterdam, W139, Stedelijk Museum Bureau Amsterdam en *Metropolis M* de blockbusterlezingenreeks *FACING FORWARD: Art & Theory from a Future Perspective* georganiseerd. Deze lezingenreeks en publicatie stellen de kunst en theorie van de toekomst ter discussie aan de hand van zeven thema's, die samen een mogelijk toekomstscenario van hedendaagse kunst en theorie schetsen. Gestart in 2011, werd deze reeks in 2012 voortgezet met thema's als Future's Future, Future History, Future Freedom, Future Museum, Future City, en in 2011 Future Tech en Future Image .

Sprekers:

Amelia Jones (professor in Visual Culture aan de McGill Universiteit in Montréal), **David Summers** (jr. professor Kunstgeschiedenis aan de McIntire Kunstfaculteit van de Universiteit van Virginia), **Kathryn Brown** (professor in filosofie en kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Tilburg en Oxford), **Paul Chan** (kunstenaar), **Hito Steyerl** (kunstenaar), **Hans Belting** (professor kunstgeschiedenis), **Iwona Blazwick**, (directeur Whitechapel Gallery Londen), **Rein Wolfs** (artistiek directeur Fridericianum Kassel), **Rem Koolhaas** (architect), **China Miéville** (auteur) e.v.a.

14, 21, 28 april en 5, 12 mei

de Appel arts centre Jongensschool
www.threeartistswalkintoabar.com/schedule

Tijdens *Three Artists Walk Into A Bar... Saturdays at Boys' School*, de eindpresentatie van het Curatorial Programme, werd een speciaal lezingenprogramma aangeboden met: Alan Abel, Joost de Bloois, Lee Campbell, Simon Critchley, Dora García, Krist Gruijthuisen, Bram Ieven, Giseline Kuipers, Michael Portnoy, David Robbins, VOINA, Efrat Gal, Kym Ward, Daniela Bershan, Doris Prlic, Enrico Piras & Sarah Stein, David Bernstein, Géraldine Longueville, Jurgis Paskevicius, Pawel Kruk e.a.

16 september

Tijdens de ceremoniële overdracht van het schilderij *Carnaval en Flandre* van James Ensor dat de Appel arts centre in bruikleen kreeg van het Stedelijk Museum Amsterdam werden lezingen gegeven door Bart Rutten, conservator Stedelijk Museum, en kunsthistorica Carolien Roodenburg-Schadd. Het werk vormde één van de sleutelwerken in de tentoonstelling *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde wereld!*

5 oktober - 4 november

www.deappel.nl/exhibitions/e/796/d/99
www.sandberg.nl/voteback
www.theaterfrascati.nl/content/stem-terug-het-debat
www.theaterfrascati.nl/content/stem-terug-de-verbeelding

Tijdens *STEM TERUG! VOTE BACK!* vonden dagelijks lezingen en debatten plaats. De publieke arena, een ontwerp van XML architecten, was het podium om te reflecteren op artistieke praktijken met politieke ambities. In wekelijks terugkerende, openbare masterclasses van curator Nina Folkersma, grafisch ontwerper en filmmaker Rob Schröder, grafisch ontwerper Daniel van der Velden (Metahaven), filosoof Nikki Brörmann en deelnemers aan de ontwerpfdeling van het Sandberg Instituut werd de rol van kunst als aanjager in de politiek bediscussieerd. In een debat met politicus Carolien Gehrels, kunstenaar Jonas Staal, religiewetenschapper Ernst van den Hemel, filosoof Tiers Bakker en organisator Huib Haye van der Werf werd 'De Stad is de Vrijdenkersruimte' onder de loep genomen. Vragen als: 'Kunnen de kunst en de politiek een motor van ideologie en verandering zijn?' en: 'Worden wij als burgers in dit proces nog echt vertegenwoordigd?' kwamen aan bod in een debat onder leiding van Ruben Maes, waarin als gasten optraden de oprichter van het Instituut van Publieke Waarden Albert Jan Kruijer, politica en wethouder te Amsterdam Andrée van Es en directeur van het Mondriaan Fonds en voormalig hoofdredacteur *NRC Handelsblad* Birgit Donker. De inhoudelijke aftrap door Teun Gautier (directeur *De Groene Amsterdammer*) en interventies van theatermakers Sadettin Kirmiziyüz en Maren Bjørseth in samenwerking met Toneelgroep Amsterdam droegen bij aan een dynamisch debat.

Openbare debatten met Sandbergstudenten Martina Petrelli & Donna Verheijden, kunstenaar Hans van Houwelingen, en de grafisch ontwerp bureaus THONIK en Designpolitie, sneden de politieke ambities en mogelijkheden van kunstenaars en ontwerpers aan.

De link tussen een maatschappelijke discussie en de verbeeldingskracht van de beeldende en de performatieve kunsten werd gelegd in een bijeenkomst, gepresenteerd door journalist Sophie Derksen, waarin voorstellingen, video, performances, muziek en manifesten gecombineerd werden door kunstenaars Tim Etchells & Kate Mcintosh, theatermaker Dries Verhoeven, choreograaf Nicole Beutler, filosoof Tiers Bakker, auteur Marjolijn van Heemstra, regisseur Jetse Batelaan, actrice Susanne

Kennedy, theatergroep Dood Paard, theatercollectief Likeminds, toneelcollectief Tijdelijke Samenschooling, theatermaker Melih Gençboyacı, filosoof Simone van Saarloos en acteursgroep Wunderbaum.

Het publieke programma van *STEM TERUG! VOTE BACK!* was een samenwerking tussen TAAK (Huib Haye van der Werf), Ann Demeester & het Sandberg Instituut (Annelys de Vet, Anniek Vrij, Nina Folkersma), Frascati (Mark Timmer, Berthe Spoelstra, Elke Decoker) en vond dagelijks plaats tussen 5 oktober – 4 november.

Filmvertoningen

14 & 16 juni
EYE Amsterdam

Tijdens *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde wereld!* werden de films *Di Lama Lamina* en *Cremaster* van Matthew Barney vertoond. Deze unieke filmvertoningen waren in samenwerking met EYE Amsterdam geprogrammeerd en werden door Ann Demeester ingeleid.

27 juni

Voorafgaand aan een performance van Melanie Bonajo in de Appel arts centre werd *El Valor de Gallo Negro (Buthe-Tower-Bolsa)* van kunstenaars Discoteca Flaming Star vertoond.

13 september
MOES

Isaac Julien's film *Territories* (1984) werd vertoond tijdens de boekpresentatie van *The Shadowfiles Metamorphosis*.

7, 13, 21 & 28 oktober, 3 november
sandberg.nl/voteback

Tijdens *STEM TERUG! VOTE BACK!* werden op elke zondag films vertoond van o.a. (ex)studenten aan het Sandberg Instituut Ontwerp afdeling en van filmmaker/grafisch ontwerper Rob Schröder. De selectie was in handen van de eerste- en tweedejaars studenten van het Sandberg Instituut en ontstond tijdens de sessies met docenten en gasten. Het filmprogramma, samengesteld door Martina Petrelli & Donna Verheijden, liet een selectie van South Park afleveringen zien en een vertoning van *In the Loop* (2009) van Armando Iannucci. Belle Phromchanya & Aiwon Yin stelden een screening middag samen met de vertoning van *Submission* (2004), de 12 minuten lange film geregisseerd door Theo van Gogh en geschreven door Ayaan Hirsi Ali, die in Nederland op 29 augustus 2004 bij de publieke omroep (VPRO) te zien was.

17 november 2012 - 31 maart 2013

Tijdens de tentoonstelling van Dirk Braeckman werd in MOES een documentaire gedraaid over het leven en werk van Dirk Braeckman. Uit de Belgische reeks *Goudvis*, portretten van spraakmakende Belgische kunstenaars.

Boekpresentaties en Events

17 - 18 maart

Voorafgaand aan de verhuizing naar het nieuwe pand werd tijdens een BOEKENMARKT een uitverkoop van publicaties gehouden met naast een eenmalig aanbod met hoge korting op eigen publicaties, een overschot aan dubbele exemplaren uit de bibliotheek van de Appel arts centre.

18 april

Openbare Bibliotheek Amsterdam

Samensteller en ontwerper Will Holder presenteerde het nieuwste nummer van *F.R.DAVID 'This is not new, of course': "F.R.DAVID, finds 'poetry' – the word and the product – NOT sacred, IS mutable, and SHOULD be replaced with "politics", "art", "baking", "film" and "cabinet-making" as one possible means to record life. (Words, Don't come easy...)"*, met een filmvertoning van Chris Mann, *the art of the diff*, 2011 (50 min.)

13 september

Chambre Separée, MOES

The Shadowfiles, het jaarlijkse periodiek van de Appel arts centre over de 'achterkant' en achtergronden van haar activiteiten richtte zich, in het kader van de openingstentoonstelling *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde Wereld!*, op 'metamorfose', gedaanteverwisselingen van de Appel arts centre en haar gebouw, Laura van Grinsven en Esther Peeren, beiden verbonden aan de UvA, gaven een lezing en introductie op de vertoning van *Territories* van Isaac Julien. De avond vond plaats in de Chambre Separée van MOES.

19 september

In het kader van een Extended Public Programme werden in 2012 door derden samengestelde presentaties gehouden die aansluiten op doelgroepen, interessegebieden en partners van de Appel arts centre:

- Boekpresentatie Alexander García Düttmann, *Adorno and the Palace of Culture*, uitgegeven door Octavo publicaties i.s.m. het Goethe-Institut Amsterdam, Universiteit van Amsterdam/Amsterdam School for Cultural Analysis.

14 oktober

- Boekpresentatie Alain Badiou, *Inesthetiek: Filosofie, Kunst, Politiek*, uitgegeven door Octavo publicaties.

Fundraising Events

www.deappel.nl/info/18/

Bij de opening van het nieuwe pand werd een nieuw initiatief, de Appel Club, gepresenteerd om een groter publiek bij de activiteiten te betrekken.

Door middel van een contributie (€ 40,- per jaar, studenten € 25,-), hebben Appel clubleden recht op gratis toegang, 25% korting op alle Appel publicaties, 10% korting bij Moes, eet- en drinklokaal en 1 x per jaar op het bijwonen van een Appel Clubevent.

6 september

Voor de toekomst van de Appel arts centre en Witte de With center for contemporary art is, naast de ondersteuning van het rijk en de gemeente, een ondersteuning door private financiers essentieel. Hiertoe organiseren deze Amsterdamse en Rotterdamse kunstencentra gezamenlijk jaarlijkse bijeenkomsten op een interessante locatie waar onder het genot van een uitgelezen diner geboden kan worden op exclusieve kunstwerken.

Dankzij de opbrengst van een veiling in 2009 die de Appel arts centre en Witte de With Centre for Contemporary bij Christie's organiseerden, kon de Appel arts centre het huidige gebouw mede financieren. In 2012 vond een benefietveiling met diner plaats in het atelier van Joep van Lieshout in Rotterdam. Tijdens deze bijeenkomst hield Chris Dercon, directeur van Tate Modern een bevolgen speech en werden de exclusieve kunstwerken in samenwerking met Christie's geveild. De benefietveiling bevatte acht kunstwerken en zes 'experiences', genereus gedoneerd door kunstenaars Feiko Beckers, Otto Berchem, Dirk Braeckman, Angela Bulloch, Heman Chong, Ellen Gallagher, Joep van Lieshout, Mika Rottenberg, Alexandre Singh, Salla Tykka, Markus Selg, Guido van der Werve en Qiu Zhijie. Jop Ubbens, Chairman van veilinghuis Christie's Amsterdam, was veilingmeester. Het benefietdiner gaat jaarlijks plaatsvinden en zal bijdragen aan de het cultiveren van private fondsenwerving in Nederland.

Prijs voor de Kunstcritiek

29 november
Stedelijk Museum, Amsterdam
jongekunstkritiek.net

De derde editie van de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek, een initiatief van de Appel arts centre, Mondriaan Fonds en Witte de With werd gerealiseerd in 2012. De Prijs voor de Jonge Kunstcritiek wil jonge kunstcritici stimuleren en de aandacht voor kwalitatief hoogstaande kunstcritiek en kunstjournalistiek in de mainstream media vergroten. In 2012 werd de tweejaarlijkse prijs voor de derde keer uitgereikt. Op deze avond vond een minidebat plaats met drie vertegenwoordigers van landelijke dagbladen:

Chris Buur (chef *de Volkskrant*), Eric Rinckhout (kunstredacteur *De Morgen*), Sandra Smalenburg (kunstredacteur *NRC Handelsblad*), gemodereerd door Ann Demeester. De jury van de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek 2012 bestond uit: Alie van Arragon (lezer *De Groene Amsterdammer*), Ingrid Commandeur (kunstcriticus en bestuurslid AICA Nederland), Ward Daenen (coördinator opinie- en lezersrubriek *De Morgen*), Arnoud Holleman (beeldend kunstenaar/schrijver), Jan Postma (hoofdredacteur *hard//hoofd*) en Xandra Schutte (hoofdredacteur *De Groene Amsterdammer*) onder voorzitterschap van Peter Verhelst (dichter, theaterregisseur en romanschrijver). De hoofdprijs Essay (7.500 euro) was voor Roos van der Lint; de hoofdprijs Recensie (5.000 euro) ging naar Joke de Wolf; Marieke Ladru kreeg de hoofdprijs Internetkritiek (1.500 euro) en de basisprijzen Essay waren voor Floris Solleveld en Lieke Wijnia; de basisprijzen Recensie gingen naar Bob Vanden Broeck en Stefan Kuiper en de Basisprijs Internetkritiek naar Suzanne van Rosenberg en Eva de Valk. De recensie van Lilian Bense kreeg van de jury een eervolle vermelding. Alle hoofd- en basisprijswinnaars werd een masterclass aangeboden, ontwikkeld door Domein voor Kunstcritiek. De winnende artikelen werden gepubliceerd in de mediapartners van de Prijs: *De Groene Amsterdammer*, *Knack* en *hard//hoofd*. De winnende recensent kreeg de opdracht van *De Groene Amsterdammer* voor een nieuwe recensie. Ook schreef het tijdschrift voor kunstcritiek *Tubelight* de winnaars aan om een artikel te schrijven. Ten slotte kregen de hoofdprijswinnaars een jaarlidmaatschap beschikbaar gesteld door AICA Nederland.

avro.nl/kunstuur/Player/
20130202_4Art/#.URD7IWcVR8E

Varia

Ann Demeester was in 2012 voor het derde seizoen co-presentator van de AVRO *4Art* serie waarin zij een keuze maakt uit actuele beeldende kunsttentoonstellingen.

15 februari

ARCO madrid
www.e-flux.com/announcements/call-for-applications-the-gallerist-programme

Tijdens de Spaanse kunstbeurs, de ARCOmadrid, presenteerden Ann Demeester en Nathalie Hartjes de inhoud van het Gallerist Programme met een case study uit de praktijk, waarop galeriehouders Helga de Alvaer (Madrid), Jeanine Hofland (Amsterdam) en Nogueras Blanchard (Barcelona) reageerden.

4 juli

No Ground Underneath: Curating On the Nexus of Changes, over de status van het huidige curatorschap, was de titel van de lezing die curator/criticus Vivian Ziherl (voormalig student van het Curatorial Programme) gaf in het Guangdong Times Museum (China) op basis van een tekst van Ann Demeester. Deze tekst wordt gepubliceerd in *The Shadowfiles. On Curatorial Education* (2013).

11 - 15 juli

In het kader van het Extended Public Programme werden in 2012 door derden samengestelde presentaties gehouden die aansluiten op doelgroepen, interessegebieden en partners van de Appel arts centre:
- Tijdens *A Festival of Choices* werd het afstudeerwerk van studenten van de Master of Fine Arts van het Sandberg Instituut in verschillende Amsterdamse galeries en kunstruimtes getoond. De Appel arts centre presenteerde in de kantoren van het Curatorial Programme op de zolder van haar nieuwe gebouw *Reversed Alchemy* van Jing Jin (1984, China).

23 september

In het kader van de voorbereiding van de publicatie *Curating Research*, uitgegeven door Open Editions en de Appel arts centre, werd een expert-meeting met het Curatorial Programme gehouden met lezingen en discussies tussen Paul O'Neill, Mick Wilson, Livia Paldi, Kate Fowle en Vivian Ziherl.

3 november

www.deappel.nl/exhibitions/e/805/m/

Tijdens de MUSEUMNACHT konden bezoekers hun eigen T-shirts bedrukken. In het restaurant MOES draaiden DJ/VJs: Ocean club, La La Nina en de G-Team tot 2 uur in de ochtend. De Wilderswebwinkel was aanwezig met een expomarktkraam waarin Geert Wilders merchandise verkocht werd. Deelname aan de performance *Pleinvrees* van Lotte van den Berg op de Dam met gebruik van mobiele telefoon was ook een optie.

24 november

Kunstvlaai

Onder de titel *Neighbours – we will have dwelled* vond een gesprek plaats tussen de deelnemers van het Curatorial Programme en kunstenaar Arnisa Zeqo over het gebruik van een gebouw door vroegere bewoners.

2 december
www.capitala.nl

De tien deelnemers van de eerste lichting van het Gallerist Programme hielden tijdens het Amsterdam Art Weekend, onder het motto Pleased to Meet You, korte presentaties over hun visie op de actuele kunstmarkt. Met Sarah Calodney (1986, USA), Fang Fang (1975, China), Katerine Hernandez (1982, Colombia), Ada Kai-Ting Yang (1982, Taiwan), Orsolva Hegedüs (1974, Hongarije), Nuria Kehayogly (1978, Argentinië), Anna Laarits (1984, Estland), Camilla Mozzato (1982, Italië), Nathaniel Pitt (1975, UK), Maria Quiroga (1984, Colombia).

Publicaties

De Appel arts centre heeft als kernactiviteit het presenteren van actuele beeldende kunst zonder collectievorming, maar zorgt ervoor dat deze activiteiten en aandachtsgebieden een blijvende vorm krijgen in publicaties. Deze boeken leveren een bijdrage aan het internationale kunstdiscours en brengen hedendaagse kunsttheorie omtrent de tentoonstellingspraktijk en de huidige kunstproductie in kunstenaarsboeken en theoretische bundels in kaart. Meestal worden deze boeken in samenwerking met andere culturele instellingen en uitgeverijen gepubliceerd, met uitzondering van de eigen series *F.R.DAVID* en *The Shadowfiles*.

Periodieken

- *F.R.DAVID*, het periodiek dat door de Appel arts centre wordt uitgegeven en is samengesteld en ontworpen door Will Holder, kent inmiddels een grote fanclub. *F.R.DAVID* bevat bestaande teksten rond een thema gericht op de status van taal in beeldende kunst. In 2012 verscheen het negende nummer 'This is not new, of course', 'waarin "poëzie" – het woord en het product – niet heilig is, veranderlijk is, en vervangen zou moeten worden door "politiek", "kunst", "bakken", "film" en "het formeren van kabinetten" als een mogelijk middel om het leven vast te leggen.' Met bijdragen van Stan Brakhage, Adam Chodzko, Cid Corman, Maya Deren, Robert Duncan, Anja Kirschner / David Panos, Hilary Koob Sassen, Jackson Mac Low, Chris Mann, Charles Olson, Marjorie Perloff, C.H. Sisson, H.G. Widdowson en anderen.
- *The Shadowfiles* wil onderbelichte activiteiten van de Appel arts centre voor het voetlicht brengen. In 2012 verscheen het tweede nummer *Metamorphosis* dat in het kader van de openingstentoonstelling *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde wereld!* focust op metamorfoses van de Appel arts centre, zowel wat betreft behuizing en kunstenaars. Behalve archiefbeelden van performances in de Appel arts centre bevat het nummer bijdragen van Ann Demeester, Esther Peeren, Annemarie de Wildt, Edna van Duyn, Daniël Rovers, Koen Brams, Sally O'Reilly, Isla Leaver-Yap en Piet Meeuse waarin het begrip 'gedaanteverwisseling' in verschillende perspectieven wordt geplaatst.

Kunstenarsmonografieën

In 2012 werden tijdens de tentoonstelling van Zarina Bhimji en Dirk Braeckman hun recent verschenen publicaties, uitgegeven door Ridinghouse en ROMA Publications, in het publicatieaanbod van de Appel arts centre opgenomen. Beide kunstenaarsboeken geven naast uitgebreide visuele overzichten van hun oeuvres, een juiste sfeerweergave van hun werk en bevatten diepgaande essays over de achtergronden.

Bookshop

www.deappel.nl/publications/

De boekenverkoop via de webshop van de Appel arts centre werd in 2012 versterkt door de nieuwe boekhandel in de receptie van het nieuwe gebouw. Deze bookshop is een slim 'display & storage' ontwerp van architectenbureau denieuwegeneratie, waarin eigen publicaties, ansichtkaarten en cadeauartikelen rond het favoriete 'appel' beeldmerk van de Appel arts centre worden verkocht. Bovendien worden aan de activiteiten gerelateerde publicaties (bijvoorbeeld bij *Topsy Turvy*, *Leve de omgekeerde wereld!* een bijlage van *De Groene Amsterdammer* en een nummer van *Mister Motley*) te koop aangeboden.

Curatorial Programme

Sinds 1994 voert de Appel arts centre een professionaliseringsprogramma voor tentoonstellingsmakers, het Curatorial Programme. Dit programma, waar jaarlijks zes personen aan deelnemen, richt zich in eerste instantie op curatoren die hun vakkennis willen aanscherpen en hun expertise uitbreiden. Het accent van de opleiding ligt op talentontwikkeling en kennisoverdracht, en resulteert in een eindproject dat door de zes deelnemende tentoonstellingsmakers collectief wordt georganiseerd. In 2012 bestond het tutorial team uit Floris Alkemade (architect), Liesbeth Bik (kunstenaar), Ann Demeester (directeur de Appel arts centre en hoofd van het Curatorial Programme), Charles Esche (directeur Van Abbemuseum), Annie Fletcher (curator Van Abbemuseum), Henk Slager (filosoof en schrijver), Lisette Smits (curator Marres), Jan Verwoert (schrijver), Mieke Bal (kunsthistoricus) en Ann Goldstein (directeur Stedelijk Museum Amsterdam).

Het curriculum van 2011/2012 bestond, naast de seminars van vaste tutoren en gastdocenten, uit een aantal samenwerkingsprojecten met het Stedelijk Museum Amsterdam en de UvA. Er werd voor het laatst samengewerkt met institutionele partner SKOR, die in het kader van de bezuinigingen haar activiteiten niet langer voort kan zetten. De jaarlijkse onderzoekreis voerde naar een aantal plaatsen in het mediterrane gebied (Athene, Belgrado, Israël en Egypte) dat door actuele politieke en sociale ontwikkelingen vaak in het nieuws kwam.

De deelnemers van het Curatorial Programme 2011/2012, Antonia Alampi (1983, Italië), Katya Krupennikova (1982, Rusland), Qinyi Lim (1981, Singapore), Sanne Oorhuizen (1984, Nederland), Alec Steadman (1983, Groot-Brittannië), en Ivana Vaseva (1984, Macedonië) rondden hun traject aan de Appel af met het project *Three Artists Walk Into A Bar...*, een maandlang programma van activiteiten, performances en interventies die zich hoofdzakelijk in de openbare ruimte afspeelden. Het project ging uit van de ontregelende kwaliteit van humor. Parallel daaraan werd gekeken naar het potentieel van kunst als kritisch instrument en middel tot analyse van sociale, politieke en culturele kwesties. Het project werd gedocumenteerd op de website www.threeartistswalkintoabar.com. Voor meer informatie zie Tentoonstellingen.

www.deappel.nl/info/39/

De jury voor de selectie van deelnemers in seizoen 2012/2013 vond plaats in maart 2012 en bestond uit Manuel Borja-Villel, Ann Demeester, Ann Goldstein, Moosje Goosen, Nathalie Hartjes, Livia Paldi, Vivian Sky Rehberg, Nicolaus Schafhausen en Barbara Visser.

Gallerist Programme

Sinds eind 2012 is de Appel arts centre gestart met het verdiepingstraject het Gallerist Programme, een samenwerkingsverband met The Fair Gallery. Het Gallerist Programme is ontwikkeld om samenwerking binnen de galeriewereld, in een steeds omvangrijker wordend kunstenveld, te onderzoeken en te stimuleren.

Het Gallerist Programme is geïnitieerd in samenwerking met The Fair Gallery (gb agency Parijs), Hollybush Gardens (Londen), Jan Mot (Brussel) en Raster (Warschau) en met advies van Peter Blaeuer (directeur Liste Young Art Fair), Richard Flood (chief curator New Museum New York), Teresa Gleadowe (onafhankelijk curator), Runa Islam (kunstenaar), Olav Velthuis (economisch socioloog, UvA) en Zhang Wei (Vitamin Creative Space).

De negen deelnemers aan het programma (Sarah Calodney (1986, Verenigde Staten), Fang Fang (1977, China), Ada Kai-Ting Yang (1982, Taiwan), Orsolya Hegedüs (1974, Hongarije), Nuria Kehayoglu (1978, Argentinië), Anna Laarits (1984, Estland), Camilla Mozzato (1982, Italië), Nathaniel Pitt (1975, Groot-Brittannië) en Maria Quiroga (1984, Colombia)) zijn in juni 2012 geselecteerd door een internationale jury bestaande uit: Nathalie Boutin, Christophe Gallois, Nathalie Hartjes, Jean Conrad & Isabelle Lemaitre, Jan Mot en Allen Ruppberg. Deze selectiebijeenkomst werd gehost door Le Maison Rouge in Parijs.

Het Gallerist Programme loopt van oktober 2012 tot en met juni 2013 en omvat zes weken met intensieve workshops en wordt afgesloten met een presentatie op de Liste Young Art Fair 2013. In aansluiting op kunstbeurzen, academiepresentaties en belangrijke collecties (Kunstvlaai, Frieze Art Fair, Rijksakademie Open Studio's, The Armory Show, ABC Gallery weekend,

Hong Kong International, Eckard Collection en toonaangevende satelliet beurzen) werden de workshops en ontmoetingen in Amsterdam, Londen, New York, Berlijn, Warschau en Hong Kong gehouden.

www.deappel.nl/info/38/

In deze nomadische setting hebben de deelnemers in 2012 onder meer deelgenomen aan workshops met Daniel McClean (jurist, verzamelaar, curator) over copyright en contracten; Stella Lohaus (onafhankelijk curator) & Karen Knispel (communicatie consultant) over business profiles en mission statements; Andrew Renton (directeur Marlborough Contemporary) over de verhouding van de klassieke galerie tot de nieuwste tak; Jack Bakker (projectontwikkelaar) & Adri Eleveld (management consultant) over business plannen en onderhandelingscapaciteiten; Vincent Honore (curator David Roberts Art Foundation) & Elizabeth Nielsen (directeur Zabludowicz collection) over collecties en Andrea Phillips (directeur Doctoral Research Programmes in Fine Art and Curating, Goldsmiths) over de esthetische en de economische aspecten van de Frieze art fair.

Bibliotheek, Archief & Kunstcollectie

In 2012 zijn de verschillende componenten van de collectie van de Appel arts centre bijeengekomen in het nieuwe gebouw. Deze verzameling is ontstaan vanaf de start van de Appel arts centre in 1974 en bevat giften van kunstenaars, archivering van activiteiten en gerichte aankopen van publicaties ter ondersteuning van de activiteiten. Naast de theoretische boeken, de monografieën en de catalogi met groepstentoonstellingen is ook een gedeelte van het archief van de Appel te raadplegen, zoals uitnodigingen en publicaties uitgegeven door de Appel arts centre en persreacties.

De bibliotheek, het archief en de kunstcollectie zijn in het nieuwe gebouw in klimaat geconditioneerde ruimtes ondergebracht. Het interieur van de bibliotheek is door de nieuwegeneratie ontworpen als een prettige ruimte waarin de met groen vilt beklede bankjes verwijzen naar een 'klassieke' bibliotheek.

www.deappel.nl/info/17/

Er is in 2012 een begin gemaakt met het aanpassen van de bibliotheek-database zodat ook archief- en collectiestukken zoals video, foto's, correspondentie en audioregistraties worden opgenomen en via de website van de Appel arts centre kunnen worden geraadpleegd.

Sinds de opening van het nieuwe gebouw is de bibliotheek toegankelijk voor het publiek op vaste tijden: dinsdag en woensdagmiddag van 14.00-18.00 uur.

Het archief en de collectie zijn toegankelijk op afspraak en tegen betaling. Enkele onderzoekers hebben hier al gebruik van gemaakt. De uitkomsten van deze research worden ook in de bibliotheek opgenomen.

Archiefaanvragen van onderzoekers waren verbonden aan: University of Lisbon, Department of Communication Sciences, Vrije Universiteit, Amsterdam, Onderzoeksschool Kunstgeschiedenis, Center for Advanced Study in the Visual Arts, National Gallery of Art, Washington, DC, Collección Jumex, Mexico

Universiteit, Leiden, Universiteit van Amsterdam, Academy of Arts, Architecture and Design in Prague en Università degli Studi di Udine. Bruiklenen voor archiefpresentaties aan: Museum Slager Den Bosch, Kunstvlaai, Amsterdam.

Allianties

In 2012 ging de Appel arts centre intensieve samenwerkingsverbanden aan met Frascati en SKOR en gelegenheidsallianties met het Tropenmuseum, de Universiteit van Amsterdam: Amsterdam School of Cultural Analysis, W 139, SMBA, EYE, de Veen Fabriek en het Sandberginstituut.

Het nieuwe Gallerist Programme ontstond in nauwe samenwerking met internationale partners als de Jan Mot Gallery Brussel, GB Agency Parijs, Raster Warschau, Hollybush Gardens Londen en Liste The Young Art Fair Basel.

Het Curatorial Programme 2011/2012 werkte met SKOR samen in de organisatie van workshops over kunst in de openbare ruimte. Tijdens de ontwikkeling van het eindproject gaven curatoren van SKOR inhoudelijke ondersteuning. Ook leverde SKOR een financiële bijdrage aan het budget van het CP eindproject.

Three Artists Walk Into A Bar... werd gesponsord door het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK) en in nauwe samenwerking met de volgende postacademische Nederlandse instellingen gerealiseerd: De Ateliers Amsterdam, Jan van Eyck Academie Maastricht, Mahku Utrecht, Graduate School of Visual Art and Design | Fine Art department, Master Artistic Research Den Haag | Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten en het Koninklijk Conservatorium, Sandberg Institute Amsterdam Fine Arts department, Dutch Art Institute/ArteZ, Arnhem | Fine Arts department, Piet Zwart Institute Rotterdam | Fine Arts department, Rijksakademie Amsterdam.

Voor het project werd een specifieke samenwerking toegezegd door Albert Heijn, AFC voetbalstadion, Café Berkhout, Het Veem Theater, ZINGERpresents, De Club Up, SALTO, Super Star Market, THE BOOKSTORE FOUNDATION, WORM en mediapartner Metropolis M. Sponsoring in natura ontving *Three Artists Walk Into A Bar...* van Drukkerij Raddraaier, Fair-Play BV, New Amsterdam Children's Choir, Talia Gastronomica Culturale Interattiva en Wri-Tech Industrial Services Holland BV.

In aansluiting op het Curatorial Programme van de Appel arts centre en het Public Programme van het Stedelijk Museum werden in samenwerking met het Stedelijk (Hendrik Folkerts) public reading groups georganiseerd.

Het project *Spectres* was een samenwerking met Wiels Contemporary art centre Brussel, Kunst Halle Sankt Gallen, Marres Centre for Contemporary Culture Maastricht.

In aansluiting op Sven Augustijnens tentoonstelling *Spectres* werden drie lezingen met discussies door de Appel arts centre georganiseerd in samenwerking met het Tropenmuseum, Marres (Centrum voor Contemporaine Cultuur, Maastricht) en Amsterdam School for Cultural Analysis (ASCA) van de Universiteit van Amsterdam (UvA).

In samenwerking met Theater Frascati – met wie de voorbije vier jaar herhaaldelijk performance projecten werden gerealiseerd – en studenten van de Ontwerp afdeling van het Sandberg Instituut, Annelys de Vet & Nina Folkersma en met Huib Haye van der Werf van TAAK werd een tentoonstelling en een dagelijks activiteitenprogramma in het kader van *STEM TERUG! VOTE BACK!* en verschillende programmaonderdelen in *Topsy, leve de omgekeerde wereld!* georganiseerd.

De installatie *Skies over Snaefell* van Allard van Hoorn werd gerealiseerd in het kader van een uniek samenwerkingsverband tussen de Appel arts centre, AkzoNobel Art Foundation en het Mondriaanfonds.

De tentoonstelling van Zarina Bhimji in de Appel arts centre werd mede ondersteund door Outset Contemporary Art Fund.

De filminstallatie van Dirk Braeckman werd mogelijk gemaakt door een samenwerkingsverband met de Oude Kerk.

IK WIL MIJN GELD TERUG van theatermaker Eric de Vroedt was een samenwerking met het Asko | Schönberg Muziektheaterensemble en de Veemfabriek.

In samenwerking met de Universiteit van Amsterdam, Sophie Berrebi en Hendrik Folkerts, werd door Ann Demeester een serie openbare Engelstalige seminars over tentoonstellingen en curatorschap gegeven.

Met het Stedelijk Museum Amsterdam, de Universiteit van Amsterdam, W139, Stedelijk Museum Bureau Amsterdam en *Metropolis M* werd de blockbusterlezingenreeks *FACING FORWARD: Art & Theory from a Future Perspective* georganiseerd.

Tijdens *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde wereld!* werden de films *Di Lama Lamina* en *Cremaster* van Matthew Barney in samenwerking met EYE Amsterdam vertoond.

Het fundraising event (een benefietveiling) werd samen met Witte de With en Christie's georganiseerd.

De boekpresentatie van *F.R.DAVID 'This is not new, of course'* werd georganiseerd in een samenwerking met de Openbare Bibliotheek Amsterdam.

De derde editie van de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek, een initiatief van de Appel arts centre werd samen met het Mondriaan Fonds en Witte de With gerealiseerd.

I.s.m. het Stedelijk Museum Amsterdam, Frascati, het Comité van Roosendaal en Uitgeverij Valiz, Open Editions Publishers Londen, Times Museum Peking werden productieve samenwerkingsverbanden gecontinueerd. Samen met deze collega-instellingen zijn publicaties (*Institutional Attitudes*, *Curating Research*, Chinese versie *Curating Subjects*) in voorbereiding en werden verschillende programmaonderdelen in *Topsy Turvy*, *Leve de omgekeerde wereld!* en *STEM TERUG! VOTE BACK!* gecoproduceerd.

De Groene Amsterdammer en *Metropolis M* waren mediapartners voor de tentoonstelling *Topsy Turvy, Leve de omgekeerde Wereld!* en de lezingenserie *FACING FORWARD: Art & Theory from a Future Perspective*.

Bestuur & Medewerkers

Directie

Ann Demeester
Directeur

Renée Jongejan
Zakelijk leider

Productie

Tony Hofman
Productieleider

Lara Hillebrants
(v.a. 01.09.2012)

Mirjam ten Have
(U.D. 01.09.2012)
Assistant productieleider

Suzan van Borkum

Agnes Winter
Stagiaires

Publicaties

Edna van Duyn
Redacteur

Marina Fränkel
Medewerker distributie (FL)

Iskra Vuksic
Stagiaire

Bibliotheek & Archief & Kunstcollectie

Nell Donkers
Beheerder (FL)

Jan van Geem

Noor Hoogenhout

Mardou Saminah

Joao van Zelst
Vrijwilligers

Curatorial Programme

Moosje Goosen

Nathalie Hartjes
Coördinatoren

Gallerist Programme

Nathalie Hartjes
Coördinator

Alexandra Ghidoarca
(CP Project)

Sonia de Jager (CP Project)

Julia van Grieken (CP)

Lara van Meeteren (CP)

Jozeth van de Snepscheut
(CP Project)

Morgan Tucker (GP)

Menno Vuister (GP)
Stagiaires

Speciale Projecten

Samga Nguyen
Coördinator
openingsactiviteiten (FL)

Coördinator benefietdiner (FL)

Maartje Spoelstra

Céline Talens

Marije Westerveen
Vrijwilligers

Imara Limon
Coördinator nevenactiviteiten
'Spectres' (FL)

Marketing & Publiciteit

Marieke Isha (I.D. 22.09.2012)

Jimme de Jong
(U.D. 01.09.2012)

Suzan van Borkum
(interim 01.07-01.10.2012)
Coördinator

Gerbrand Korevaar
Tekstschrijver

Dries Bos
Stagiaire

Office Management

Lara Hillebrants

Financiën

Patrick Landsaat
Boekhouder (FL)

Techniek

Team Sjoerd Tim (FL)

Receptie

Anna Andersson

Yvonne Grootenboer

Severin Bunse

Justin Gosker

Elise van Iterson

Elisabeth Leersen

Stefanie Schenk

Else Siemerink

Céline Talens

Jacqueline Wippo

Lise van Zaalen
Payrolling

Fotografie

Cassander Eeffinck
Schattenkerk (FL)

Bestuur

Alexandra van Huffelen
Voorzitter

Albert Jan Zonneville
Penningmeester

Madeleine de Cock Buning
(tot 01.11.2012)

Hendrik Driessen
(tot 01.11. 2012)

Tati Freeke-Suwarganda
(tot 01.11.2012)

Suzanne Oxenaar

Benno Tempel

Hermine Voûte

I.D. in dienst
FL. freelance
U.D. uit dienst

Summary

2012 was a key year for de Appel arts centre. After searching for years, the majestic premises on the canal at Prins Hendrikkade 142 became our new home base. The conversion to create a contemporary exhibition building with up-to-date facilities was achieved on time and within the budget. For the first time in the almost forty years of the history of de Appel arts centre several different ambitions were united in a single building. In addition to the exhibition rooms there is a bookshop, a library with an archive, a restaurant and a quiet garden, all accessible to the public. For some of the public the new location involved a renewed acquaintance with the celebrated building that was once known as the spiritual centre de Kosmos, and has now taken on the function of a twenty-first century arts centre behind a typical classical Amsterdam façade.

The building, which is a listed monument, was built in the early eighteenth century by the tobacco merchant Agges Scholten. At that time the Prins Hendrikkade was situated on the IJ, the centre of international trade. In the nineteenth century the premises were rechristened to become the Zeeman-schoop, a sailors' club, and in the twentieth century the building was used by the Arbeiders Jeugd Centrale (Workers Youth Centre) and during the 1960s, it turned into the Fantasio pop venue, where Pink Floyd and Jefferson Airplane performed, amongst others, and then it became the legendary meditation centre De Kosmos. The National Pop Institute took over the building up to 2008.

The premises were inaugurated with festivities lasting a whole week, culminating with the official inauguration by the future Queen Máxima. De Appel not only renovated the premises, but also introduced innovations and expansion on other fronts. A new element was added to de Appel arts centre's academic programme, the Gallerist Programme, which encompasses training for a job in the commercial art world. The marketing plan was carried out and this was characterised, amongst other things, by a new house style, designed by the experienced designers at THONIK, which supervised the opening of our new premises.

In 2012 two initiatives were also developed to involve the public more closely in the activities of de Appel arts centre: the Appel Club and a charity dinner.

Because of the variety of spaces in the new building, it has its own rhythm and dynamics, which are quite unpredictable, and therefore suit what de Appel wants to be so well: overwhelming, flexible and not afraid of experimenting or taking risks. The opening was just what the art public wanted ("At last something's open!"), and following the opening of the Stedelijk in September 2012, people continue to find their way to de Appel. The location, a stone's throw away from both the Central Station and cultural centres Scheepvaartmuseum (Maritime Museum), the OBA, Nemo and Arcam) is very convenient for the art-loving public. With the addition of an in-house restaurant, library and the longest possible opening hours, de Appel arts has become a hospitable, cultural "must see" in Amsterdam.

DE APPEL ARTS CENTRE

